

«Green Deal» базується на вже раніше прийнятих нормах, однак зважаючи на всі виклики, постають нові завдання, приймаються нові стратегії та плани. До прикладу, впродовж 2020 року було ухвалено низку стратегій, як-от: План дій із циркулярної економіки, Нова промислова стратегія, Воднева стратегія, Стратегія формування цифрового майбутнього Європи, Стратегія з біорізноманіття, Європейський кліматичний пакт тощо [1].

Правові інструменти Європейського Союзу, які регулюють питання охорони природного середовища, постійно розширюються, відповідно, розвиваються тенденції до екологізації. До того ж такі тенденції наштовхують до екологізації міжнародних відносин. А міжнародна співпраця у сфері екології слугує як інструментом вирішення поточних питань, так і дієвим інструментом поліпшення міждержавних дипломатичних відносин.

Отже, Європейський Союз доволі амбітний у питаннях екологічної безпеки. Такі активні дії ставлять Євросоюз на місце глобального лідера у боротьбі з кліматичними змінами.

Джерела та література

1. European Commission. A European Green Deal. URL: https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en
2. European Commission. State of the Union: Commission raises climate ambition. URL: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_20_1599
3. Mac Neill J. The Greening of International Relations. *International Journal*. URL: <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/00108369921961834?icid=int.sj-abstract.similar-articles.3&>

Хрящевська Ольга

Національний університет «Острозька академія»

ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНА СПІВПРАЦЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ З ХОРВАТІЄЮ 2013–2020 РР.

Анотація. Аналізується торговельно-економічна співпраця Європейського Союзу та Хорватії 2013–2020 рр., основні сфери інвестування ЄС в Хорватію, головні торговельні партнери Хорватії й основні товари імпорту та експорту.

Ключові слова. Європейський Союз, Хорватія, інвестиції, експорт, імпорт.

Abstract. The trade and economic cooperation between the European Union and Croatia from 2013–2020, the main areas of EU investment in Croatia, Croatia's main trade partners and the main goods of import and export are analyzed.

Keywords: European Union, Croatia, investments, export, import.

1 липня 2013 р. Республіка Хорватія стала офіційним 28-м членом Європейського Союзу, що стало шостим розширенням ЄС із 1950 р. У межах «політики згуртування» Європейського Союзу (Cohesion policy, політика яка

має на меті покращення економічного добробуту регіонів ЄС, а також запобігання регіональній диспропорції) Хорватія отримала фінансову допомогу. Зокрема з 2014 р. за допомогою Інвестиційного плану для Європи – плану Юнкера – Європейський Союз інвестував значні кошти в хорватську економіку, щоб Хорватія змогла досягти середніх економічних показників країн-членів. Ці інвестиції принесли позитивні результати не лише завдяки фінансуванню з боку ЄС, а й завдяки зусиллям Хорватії у сфері реформування.

З 2013 р. ВВП Хорватії на душу населення зріс на 2% порівняно з середнім показником для ЄС. У період з 2012–2018 рр. ВВП зріс на 15 % [1]. З 2013 по 2020 рр. у межах Європейського фонду регіонального розвитку та Європейського соціального фонду у Хорватію інвестували 11,34 млрд євро. За планом Юнкера, з 2014 р. країна отримала додаткові інвестиції у розмірі 917 млн євро. З моменту створення Комісії Юнкера у 2014 р. Європейський фонд регіонального розвитку, Європейський соціальний фонд та план Юнкера надали підтримку 8 241 фірмам малого та середнього бізнесу. Загалом з 2014 р. ЄС забезпечує фінансування еквівалентне 80 % усіх державних інвестицій у Хорватії [3].

Завдяки «політиці згуртування» у Хорватії станом на 2020 р. 6 880 підприємств отримали фінансову підтримку, 315 000 сімей отримали доступ до швидкісної мережі Інтернет, також 2 млн людей в Славонії, Істрі та на острові Кирк отримали допомогу щодо покращення водопостачання й очищення стічних вод. Важливою сферою фінансування ЄС в Хорватії є наука та інновації, відповідно, Хорватія отримала 71,9 млн євро в рамках програми «Горизонт 2020» (спрямована на розбудову потенціалу університетів та науково-дослідних організацій). Європейський Союз фінансує проект електронних шкіл, який направлений на збільшення використання цифрових технологій у 150 хорватських школах. Наступною сферою фінансування є медична: завдяки прямим інвестиціям ЄС у Загребі розроблено інноваційну робототехніку для нейрохірургії [3].

Європейський Союз є головним торговельним партнером Хорватії починаючи з 2013 р. На протязі 2014–2019 рр. експорт Хорватії зріс на 2,01 млрд дол. – із 15,6 млрд дол. у 2014 р. до 17,6 млрд дол. у 2019 р. відповідно [5]. Що стосується імпорту, то 78 % надходить із держав-членів ЄС, основними товарами імпорту Хорватії є нафта-сирець (1,63 млрд дол.), автомобілі (1,47 млрд дол.), нафтопродукти (1,4 млрд дол.), медикаменти (869 млн дол.) та електроенергія (784 млн дол.). Головними імпортерами Хорватії є Німеччина (15 %), Італія (13 %), Словенія (11 %), Угорщина (8 %) та Австрія (7 %). Ринок ЄС становить 68 % від експорту Хорватії. Основними товарами експорту є нафтопродукти (1,1 млрд дол.), медикаменти (695 млн дол.), автомобілі (430 млн дол.), кров, вакцини, лікувальні сироватки й хімічні речовини (430 млн дол.) та деревина (429 млн дол.). Експортує Хорватія переважно до Італії (14 %), Німеччини (13 %), Словенії (11 %), Боснії і Герцеговини (9 %) та Австрії (6 %) [2].

У 2020 р. на торговельно-економічну співпрацю ЄС та Хорватії значно вплинула пандемія Covid-19. Згідно з даними МВФ у 2021 р. прогнозується зростання обороту економіки країни до 6 % (адже у 2020 р. зменшився на 9 %), за умови відновлення глобальної економіки після пандемії. Зважаючи на нові

виклики, у 2020 р. Європейська комісія затвердила схему фінансування у розмірі 790 млн євро для підтримки хорватських підприємств, які експортують на європейський ринок [4].

Отже, після вступу Хорватії до Європейського Союзу економіка країни значно зросла, переважно завдяки інвестиціям ЄС, а країни-члени Євросоюзу стали основними торговельними партнерами Хорватії. Торговельно-економічна співпраця ЄС та Хорватії має тенденцію до поглиблення в таких галузях, як сільське господарство, харчова та хімічна промисловість.

Джерела та література

1. Commission staff working document. Country Report Croatia 2020. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1584545612721&uri=CELEX%3A52020SC0510> (дата звернення: 29.03.2021)
2. Eurostat. Trade in goods by top 5 partners, Croatia. 2018. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/WDN-20190320-1>.
3. Growing together: EU support to Croatia since 2013. European Commission report. 2020. URL: http://ec.europa.eu/info/sites/info/files/factsheet_growing-together_hr_en.pdf (дата звернення: 28.03.2021)
4. Nordea trade portal. Croatia: Economic and Political Overview. The economic context of Croatia. 2021. URL: <https://www.nordeatrade.com/dk/explore-new-market/croatia/economical-context> (дата звернення: 26.03.2021).
5. The observatory of economic complexity. Croatia. 2019. URL: <https://oec.world/en/profile/country/hrv#top> (дата звернення: 27.03.2021).

Хамула Михайло

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

РОЗШИРЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО ВПЛИВУ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ НА МОНГОЛІЮ

Анотація. У роботі розкрито особливості розширення економічного впливу ЄС на Монголію. До демократичних реформ в Монголії відносини між Монголією і країнами Європейського Союзу були вельми незначні. Однак з початку 1990-х років двосторонні відносини почали розвиватися швидкими темпами. Монголія прагнула до створення більш тісних відносин з європейськими країнами та отримання статусу країни з режимом найбільшого сприяння з боку ЄС. На протязі 1991 року Монголія підписала Угоду про заохочення та взаємний захист інвестицій з Німеччиною і Францією, Угоду про економічне співробітництво з Великобританією, програми співпраці з НДР, отримання безоплатної допомоги і позик продовжилися і після об'єднання Німеччини. Прем'єр-міністр Монголії здійснив візити до Франції, Німеччини, Бельгії, штаб-квартири ЄС в Брюсселі.

Ключові слова. Європейський Союз, Монголія, економічний вплив.

Abstract. The paper reveals the peculiarities of expanding the EU's economic influence in Mongolia. Prior to the democratic reforms in Mongolia, relations between Mongolia and the